

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ**

Іван ГРИЩЕНКО
Іван Грищенко 2025 р.

**ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ**

**для здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності В2 «Дизайн»,
освітня програма «Графічний дизайн»**

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою факультету дизайну

від «20» березня 2025 р.
протокол № 11

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
графічного дизайну

від « 19 » березня 2025 р.
протокол № 9

ВСТУП

Мета творчого конкурсу – перевірка рівня володіння вступником певними навичками в галузі композиції та формоутворення, ступеня усвідомлення та осмислення умов того чи іншого творчого завдання і використаних засобів для його вирішення.

Для вступу на навчання за спеціальністю В2 «Дизайн», освітньою програмою «Графічний дизайн» проводиться творчий конкурс зі **спецкомпозиції**.

Конкурсне завдання є комплексним і вимагає поетапного вирішення поставлених завдань. Завдання демонструє первинні навички композиції, рисунка, виявляє рівень підготовки, просторове мислення, природний хист і художній смак вступника.

Мистецтво та дизайн, як форма суспільного пізнання, являє собою художньо-образне відображення життя. Відображаючи оточуючий світ, дизайнер одночасно втілює у витворах мистецтва свої думки, почуття, естетичні ідеали, дає оцінку явищам життя, висловлює своє розуміння світу. Для створення художнього образу треба володіти вмінням виконання начерків, замальовок, етюдів, ескізів. Необхідним є розвиток образного та просторового мислення, уяви, спостережливості, вміння композиційними засобами правдиво відтворювати натуру, передавати її конструктивні, об'ємні, матеріальні, просторові та тонально-кolorистичні якості.

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Для виконання творчих робіт необхідне ознайомлення з теоретичними питаннями композиційної грамоти, закономірностями світлотіні, правилами передавання на зображувальній площині об'єму, матеріалу та простору. Необхідно зобразити композиційний устрій відтворюваного об'єкту, вірно співвідношення між його частинами.

Вступник повинен володіти прийомами композиційної грамоти, мати практичні навички їх реалізації в рисунку (ескізі): бачити пропорції, перспективні зміни, конструктивно будувати зображення та розташовувати його на площині, володіти світлотіньовою ліпкою об'ємної форми, вміти виконувати тональний рисунок, в якому предмети зображуються у світлоповітряному середовищі.

Задум дизайнера базується на різноманітних зображувальних засобах: об'ємі, матеріальності, просторі, колориті. Зображення тривимірного простору на площині здійснюється за допомогою перспективної та конструктивної побудови предметів. Матеріальність форм об'єктів, що зображуються, передається на площині характером світлотіні, тональних та кольорових відмінностей.

2. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ТВОРЧОГО КОНКУРСУ З ДИСЦИПЛІНИ СПЕЦКОМПОЗИЦІЯ

Спецкомпозиція – вступне випробування поводить у відповідності до завдань освітньої програми «Графічний дизайн». Головними вимогами є: грамотне володіння основами проектної графіки та графічного дизайну, правильне використання засобів графічної виразності, композиційних прийомів та художніх матеріалів. Графічне відтворення завдання вимагає правильного вибору графічної мови, яка найбільш повно буде передавати задум дизайнера, розкривати зміст, образність, форми та композицію предметів. Характерною ознакою графічної техніки є побудова зображення за допомогою ліній, плям та їх сполучень, а також використання локальних кольорових площин.

Варіюючи відношення графічних засобів, використовуючи лаконічні контрасти білого та чорного, або найтонші переходи плям та ліній різної інтенсивності, можливо досягти найбільшої виразності. Графічні засоби дають можливість відчуті і таку властивість поверхні предметів, як фактуру (гладку, жорстку, блискучу, прозору).

При виконанні графічних ескізів в завданні зі спецкомпозиції можуть бути використані різні графічні техніки: лінеарне або плямове подання рисунку, аплікація з використанням кольорового паперу, монохромне або поліхромне вирішення. Виконанню графічних ескізів передують пошук варіантів подання у вигляді форескізів, за якими виконується чистова графічна композиція.

Графічне вирішення композиції може бути різноманітним: лінеарна графіка, яка підкреслює переваги та характер об'ємної форми, плямова графіка, яка підсилює гостроту форми, виразність силуету та окремих деталей. Сполучаючи лінії та плями можливо досягти безкінечної різноманітності графічних вирішень.

Засоби зображення: лінеарні або лінеарно-плямові графічні техніки, аплікація. Колористичне вирішення: ахроматичне та поліхромне. Друга частина завдання передбачає виконання та компоновку в аркуші площинно-декоративної композиції на основі постановчого натюрморту з гіпсовою головою та предметами у графічній техніці гуашшю або аквареллю (за вибором вступника).

Основна вимога – збалансована композиція, стилізація форми, декоративне вирішення, колористична виразність, домінування композиційного центру. В процесі виконання завдання слід звернути увагу на такі вимоги:

- правильна передача та підкреслення характеру, пластики предметів та фігур;
- визначення пропорцій, характеру руху, статичності або динамічності;
- образне вирішення фактури матеріалів за допомогою різноманітних прийомів та технік графічного зображення;
- визначення світлового та кольорового змісту графічної композиції;
- орнаментальна виразність та характерність композиції;

- досягнення єдності частин композиції та виділення композиційного центру.

Під час виконання завдання слід звернути увагу на правильне відображення образного змісту, використовуючи для вираження його емоційного сприйняття такі засоби: характер форми, пропорції, перспективу, ритмічну, фактурну та орнаментальну організацію, колорит, позу та жест в трактуванні фігури людини.

Тривалість творчого конкурсу зі спецкомпозиції – 4 академічних години. Матеріали для виконання завдання: папір, туш, олівці, акрил, акварель, гуаш, темпера, кольоровий папір (за вибором вступника). Формат завдання: 2 аркуші паперу формату А-3.

Після перегляду робіт за результатами творчого конкурсу приймальна комісія допускає вступника до участі у конкурсі.

Зразок постановки зі спецкомпозиції та приклади виконання екзаменаційних завдань представлено в додатку А.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

1. Бондар Л. Illustration in Ukraine. Ілюстрація в Україні. Київ: CP Publishing, 2021. 208 с.
2. Бразелл Д., Девіс Д. Як зрозуміти ілюстрацію. Київ : ArtHuss, 2019. 176 с.
3. Емброуз Г., Оно-Біллсон Н. Основи. Графічний дизайн 01: Підхід і мова. Київ : ArtHuss, 2019. 192 с.
4. Емброуз Г., Оно-Біллсон Н. Основи. Графічний дизайн 02: Дизайнерське дослідження. Київ : ArtHuss, 2019. 192 с.
5. Емброуз Г., Оно-Біллсон Н. Основи. Графічний дизайн 03: Генерування ідей. Київ : ArtHuss, 2019. 192 с.
6. Емброуз Г., Оно-Біллсон Н. Основи. Графічний дизайн 04: Нові основи. Київ : ArtHuss, 2020. 262 с.
7. Етвуд Р. Життя з візерунком. Колір, текстура та принти у вашій домівці. Київ : ArtHuss, 2021. 288 с.
8. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
9. Іттен Й. Наука дизайну та форми: Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах. Київ : ArtHuss, 2021. 136 с.
10. Лаптон Е., Коул Філіпс Дж. Основи. Графічний дизайн 04: Нові основи. Київ : ArtHuss, 2020. 262с.
11. Печенюк Т. Кольорознавство. Львів: Грані-Т, 2009. 191 с.
12. Прищенко С.В. Кольорознавство: навч. посібник. 3-тє вид., випр. і доповн. Київ : Кондор, 2018. 436 с.

4. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ

1. Двовимірна композиція. Виконується композиція на основі постановочного натюрморту з гіпсовою головою та 4-5 предметами у графічній техніці тушшю та пензлем без використання креслярського приладдя.

Спочатку композиція намічається олівцями, а потім виконується тушшю, з використанням фактур. У процесі виконання завдання необхідно звернути увагу на цілісність та виразність композиційного рішення, домінування композиційного центру.

Колористична гама – ахроматична.

Матеріали та інструменти: папір, олівці, пензлі, туш, маркери (за вибором вступника).

Формат аркуша – А3.

Час виконання завдання – 2 академічні години.

2. Площинно-декоративна композиція. Виконується площинно-декоративна композиція на основі постановочного натюрморту з гіпсовою головою та 4-5 предметами у графічній техніці гуашшю або аквареллю (за вибором вступника).

Основна вимога – збалансована композиція, стилізація форми, декоративне вирішення, колористична виразність, домінування композиційного центру.

Колористична гама – хроматична.

Матеріали та інструменти: папір, олівці, пензлі, гуаш, акварель, кольорові маркери (за вибором вступника).

Формат аркуша – А3.

Час виконання завдання – 2 академічні години.

5. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧИХ РОБІТ

Специфіка проведення та оцінювання творчих робіт полягає в тому, що результатом повинна бути завершена творча робота.

У переважній більшості випадків при оцінюванні творчого потенціалу особистості вступника враховуються лише параметри, які можуть у майбутньому забезпечити безпосередній творчий результат. Однак, людська особистість – цілісне поняття, в якому всі компоненти взаємопов'язані. Тому оцінювання результату вступного випробування не може відбуватися як накопичення балів, творча робота повинна бути оцінена в комплексі як системний та завершений твір.

При оцінці творчих робіт вони аналізуються з позицій виразності, логічного завершення та естетичної доцільності, з точки зору відповідності сучасним вимогам до навчальної методики виконання подібних робіт.

Рівні виконання творчого конкурсу зі спецкомпозиції відповідають такій оціночній шкалі:

Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
180 – 200	A	відмінно
160 – 179	B	добре
150 - 159	C	
120 - 149	D	задовільно
100 - 119	E	
0 - 99	F	не склав

Після перегляду робіт за результатами творчого конкурсу приймальна комісія допускає вступника до участі у загальному конкурсі. Особи, які отримали менше 100 балів за іспит, не допускаються до участі в конкурсі.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИХ КОНКУРСНИХ РОБІТ

Максимальна оцінка за виконання вступної конкурсної роботи зі спецкомпозиції складає 200 балів за умови виконання всіх вимог, відсутність яких оцінюється зняттям балів за такою шкалою:

1.	Порушення або неповна відповідність варіанту та вимог завдання у вирішенні багатопредметної композиції	Знімається до 25 балів
2.	Відсутність асоціативних аналогій у вирішенні багатопредметної композиції	Знімається до 15 балів
3.	Недостатня передача асоціативного зв'язку в елементах формоутворення багатопредметної композиції	Знімається до 20 балів
4.	Недостатнє володіння навичками стилізації форми багатопредметної композиції	Знімається до 20 балів
5.	Невірне вирішення колористичних асоціацій та відсутність колористичної гармонії у вирішенні багатопредметної композиції	Знімається до 20 балів
6.	Порушення в пропорційній побудові композиції	Знімається до 20 балів
7.	Недостатнє володіння пропорційними та ритмічними закономірностями побудови форми в багатопредметної композиції	Знімається до 20 балів
8.	Недостатній рівень передачі образності композиційного завдання	Знімається до 20 балів
9.	Невірне компонування завдання в аркуші заданого формату	Знімається до 15 балів

Програма Творчого конкурсу для вступу за спеціальністю В2 «Дизайн», освітня програма «Графічний дизайн» розглянута на засіданні Приймальної комісії Київського національного університету технологій та дизайну.

ДОДАТКИ
ДОДАТОК А

Рис. А.1. Зразок постановки зі спецкомпозиції

Рис. А.2. Приклад виконання екзаменаційного завдання 1. Двовимірна композиція

Рис. А.3. Приклад виконання екзаменаційного завдання 2. Площинно-декоративна композиція